

Waar komt â??Black Fridayâ?? vandaan?

Beschrijving

Betekenis van *Black Friday*

Black Friday is een jaarlijkse winkeldag, die vooral populair is in de *Verenigde Staten*. Het is traditioneel de start van het kerstinkoopseizoen. Op deze dag bieden winkels grote kortingen en speciale aanbiedingen om klanten aan te trekken. Black Friday valt altijd op de vrijdag na *Thanksgiving*, een nationale feestdag in de VS die wordt gevierd op de vierde donderdag van november.

Oorsprong van de naam â??Black Fridayâ?•

De naam â??Black Fridayâ?• heeft verschillende verklaringen:

1. **Financiële betekenis:** In de jaren 1860 werd â??Black Fridayâ?• gebruikt om naar financiële crashes te verwijzen. Bijvoorbeeld op 24 september 1869¹, toen een mislukte poging om de goudmarkt te manipuleren leidde tot een economische crisis.
2. **Winkels en winstgevendheid:** In de jaren 50 van de vorige eeuw begonnen winkels de term te gebruiken om aan te geven dat ze van rode cijfers (verlies) naar zwarte cijfers (winst) gingen dankzij de grote verkopen op deze dag. â??Zwartâ?• was destijds een boekhoudkundige term om aan te geven dat een bedrijf winst maakte.
3. **Drukke en chaos:** Rond 1960 werd de term in *Philadelphia* gebruikt door politieagenten om te verwijzen naar de chaotische toestanden in de stad. Die vrijdag na Thanksgiving bracht enorme drukte met zich mee vanwege twee zaken: shoppers en bezoekers van de jaarlijkse voetbalwedstrijd tussen leger- en marineacademies.

Start van de moderne versie van Black Friday

De commerciële betekenis van Black Friday zoals we die vandaag kennen, begon in de **jaren 80** van de vorige eeuw in de Verenigde Staten. Winkels maakten er een evenement van door kortingen en

promoties te organiseren, wat het populair maakte bij consumenten. Vanaf de jaren 2000 verspreidde het fenomeen zich wereldwijd, mede dankzij online winkels die de dag omarmden.

In *Nederland* begon Black Friday aan populariteit te winnen vanaf **2015**, voornamelijk door online winkels zoals *Bol* en *Coolblue*, en het is inmiddels een bekend fenomeen zowel in fysieke winkels als online.

Black Friday vandaag

Black Friday is nu een wereldwijd fenomeen en is uitgebreid naar een hele *“Black Week”* of zelfs een maand met promoties. De dag wordt gevolgd door **Cyber Monday**, gericht op online aankopen. Black Friday heeft een grote invloed op consumentengedrag, maar het heeft ook kritiek gekregen vanwege overconsumptie en de stressvolle werkomstandigheden in de retail.

Op **24 september 1869** brak er een goudpaniek uit in de Verenigde Staten, wat leidde tot een financiële crisis. De paniek, die bekend werd als **Black Friday**, was het resultaat van een samenzwering tussen twee investeerders, *Jay Gould*, later vergezeld door zijn partner *James Fisk*, en *Abel Corbin*, een kleine speculant die getrouwd was met *Virginia (Jennie) Grant*, de jongere zus van president *Ulysses S. Grant*².

Ulysses S. Grant (1822–1885)

Ze vormden de *Gold Ring* om de goudmarkt te monopoliseren en de prijs van het metaal op de *New York Gold Exchange* op te drijven. Het schandaal vond plaats tijdens het presidentschap van Grant. De

minister van Financiën, *George S. Boutwell*, had een beleid om schatkistgoud tweewekelijks te verkopen om de staatsschuld af te betalen. Samen met andere, niet-routinematige goudverkopen, stabiliseerde dit de dollar en gaf het de economie een boost. Het land had enorme verschrikkingen doorgemaakt tijdens de *Burgeroorlog* en was nog niet volledig hersteld.

Gould hoopte te profiteren van Corbins relatie met zijn zwager, president Grant, en Gould overtuigde Corbin om hem aan Grant voor te stellen. Gould en Fisk hoopten dat ze door vriendschap te sluiten met de president vertrouwelijke informatie zouden krijgen over het goudbeleid van de overheid, en zelfs de verkoop van goud zouden kunnen voorkomen, om zo de markt te manipuleren. Het werkte niet, omdat het plan werd verijdeld, maar het resulteerde wel in een schandaal dat zowel de geloofwaardigheid van Grants presidentschap als de nationale economie ondermijnde. Er ontstond paniek op Wall Street en het land maakte maanden van economische onrust door, hoewel een nationale depressie werd afgewend.

² *Ulysses S. Grant* (1822–1885) werd de 18e president van de Verenigde Staten (1869–1877) na zijn succes als militair commandant in de *Amerikaanse Burgeroorlog*. Onder Grant versloeg het leger van de *Unie* het leger van de *Confederatie* onder Robert E. Lee.

Als president leidde Grant de *Radical Republicans* in hun poging om overblijfselen van het nationalisme en de slavernij van de *Confederatie* te elimineren, het Afro-Amerikaanse burgerschap te beschermen en de wederopbouw in de voormalige Confederatiestaten na te streven. In het buitenlands beleid streefde Grant ernaar de Amerikaanse handel en invloed te vergroten, terwijl hij in vrede met de wereld bleef.

Datum aangemaakt

2024/11/22